

Додаток
до рішення Саратської селищної
ради від 22 лютого 2023 року
№ 1076 -VIII

**«ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
САРАТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2021-2025 РОКИ»**

**ПАСПОРТ «Програми розвитку культури і туризму
Саратської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки»**

Ініціатор розроблення програми	Відділ культури і туризму Саратської селищної ради
Розробники програми	Селищна рада
Спів розробники програми	-
Відповідальні виконавці програми	Відділ культури і туризму Саратської селищної ради
Учасники програми	Відділ культури і туризму Саратської селищної ради, виконком
Термін реалізації програми	2021 - 2025 роки
Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Саратської селищної територіальної громади
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, тис. грн.	2192,8
Контроль	Постійна комісія Саратської селищної ради з питань освіти, культури, спорту та у справах

1. Загальні положення

Програма розвитку культури і туризму Саратської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки (далі - Програма) розроблена з метою визначення стратегії та організаційної основи створення фінансово-господарських, адміністративно-управлінських умов для збереження і всебічного розвитку культури, мистецької освіти, бібліотечно-інформаційного простору, туризму, збереження та охорони культурної спадщини. Програма має такі завдання як: проведення культурно-мистецьких та просвітницьких заходів щодо відзначення державних свят, професійних свят, знаменних та пам'ятних дат з історії України; зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури та закладів спеціалізованої мистецької освіти на території Саратської селищної територіальної громади.

Програма підготовлена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про культуру», «Про туризм», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про музеї та музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», щодо створення економічних і організаційних умов для розвитку культури, спеціалізованої мистецької освіти, туризму, збереження та охорони культурної спадщини, запровадження новітніх технологій у сфері культури, туризму, мистецької освіти, бібліотечної та музейної справи, збереження та охорони культурної спадщини на території Саратської селищної територіальної громади.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Програма розроблена для вдосконалення реалізації державної політики в сфері культури, туризму, збереження та розвитку культурного потенціалу громади, відродження умов для розвитку етнічної, мовної і культурної самобутності народів, що мешкають у громаді, естетичного та духовного виховання дітей та юнацтва.

На території Саратської селищної територіальної громади діє мережа комунальних закладів: КЗ «Саратський селищний будинок культури з філіями у селах Світлодолинське, Введенка, Мирнопілля, Михайлівський сільський будинок культури з філією у с. Долинка Зорянський та Новоселівський СБК, Саратська селищна публічна бібліотека з філіями у селах Світлодолинське, Введенка, Мирнопілля, Зоря, Михайлівка, Новоселівка, Долинка, Саратська дитяча мистецька школа з класами у селах Зоря, Михайлівка, Новоселівка. В структурі будинків культури працює три музеї: Саратський історико-краєзнавчий музей, Зорянський народний етнографічний музей «Голямата кьща», Новоселівський народний сільський народознавчий музей. На базі клубних закладів функціонують 9 творчих колективів, які мають почесне звання «Народний аматорський колектив» та у Саратській ДМШ 2 дитячих колективи зі званням «Зразковий». У населених пунктах в належному стані знаходяться пам'ятники загиблим воїнам Другої світової війни, в тому числі: у с.Введенка, Новоселівка, Михайлівка – загиблим землякам; у смт Сарата – загиблим під час визволення Саратщини від фашистських загарбників, Курган Слави; с.Зоря, Мирнопілля, Долинка – Невідомому солдату, пам'ятник загиблим під час війни та меморіальна дошка на честь учасників оборони с.Світлодолинське..

Інформаційно - просвітницька, творча діяльність закладів спрямована на збереження, підтримку та розвиток української культури та багатонаціональних культурних традицій населених пунктів, що увійшли до громади.

Аналіз проблемних питань, що притаманні сфері культури, демонструє наступне. Стан будівель - окремі потребують капітального або поточного ремонту приміщень, реконструкції опалювальних систем, матеріально-технічне забезпечення та кадровий потенціал має різні показники і потребує диференційованого підходу у залежності від потреби. Проведення культурно-мистецьких заходів, участь народних аматорських та зразкових дитячих колективів у міжнародних, всеукраїнських та обласних фестивалях, оглядах вимагають постійної фінансової підтримки. Задля задоволення зростаючих культурно-мистецьких запитів населення на рівні новітніх технологій і вимог установи культури та мистецтва повинні стати сучасно облаштованими, з новітньою аудіо-, відео-, звукопідсилюючою апаратурою, комп'ютерною та розмножувальною технікою тощо.

На розв'язання цих основних проблем в галузі "Культура" спрямована Програма. Завдяки виконанню заходів, передбачених Програмою, буде забезпечено фінансування основних потреб бібліотек, клубів, школи естетичного виховання, проведено комплекс культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на розвиток української культури та самобутніх культур народів, що мешкають на території Саратської селищної територіальної громади, буде зміцнено матеріально-технічну базу закладів культури та створено необхідні умови для належного утримання закладів культури та розвитку туризму.

3. Мета та завдання Програми

Метою Програми є підвищення ефективності роботи установ культури громади, зміцнення матеріально-технічної бази, збереження нематеріальної та історико-культурної спадщини, забезпечення реалізації прав громадян на доступ до культурних надбань, здобуття мистецької освіти, розвитку туризму.

Основними завданнями Програми є:

- популяризація та розвиток української культури та самобутніх культур народів, що мешкають на території громади шляхом проведення культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких заходів;
- збереження культурної спадщини, впорядкування пам'ятників загиблим воїнам Другої світової війни;
- створення умов для належного функціонування базової мережі закладів культури;
- здійснення технічного переоснащення закладів культури;
- інформатизація закладів культури;
- проведення поточних та капітальних ремонтів приміщень та систем опалення закладів культури Саратської селищної територіальної громади;
- створення та розвиток нових осередків народної творчості, творчих самодіяльних колективів;
- виявлення обдарованої молоді та направлення до учбових закладів культури та мистецтва;
- забезпечення збереження та збільшення музейних фондів;
- створення умов для розвитку туристичної галузі, інтеграція творчих ресурсів у туристичну сферу громади, координація та співпраця закладів культури громади;
- комунікація, вивчення громадської думки щодо якості послуг, які надають заклади культури.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Основними ресурсами забезпечення реалізації Програми є:

- матеріально-фінансовий (ефективне використання коштів, наявних матеріальних ресурсів закладів культури і мистецтва для досягнення цілей та завдань Програми);
- інформаційний (використання засобів масової інформації, інформаційних можливостей закладів культури з метою реалізації окремих заходів Програми);
- кадровий (використання фахового потенціалу працівників галузі культури);
- контрольний (механізм оперативного та стратегічного контролю за ходом виконання Програми).

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюється відповідно до вимог законодавства за рахунок бюджетних асигнувань загального фонду Саратської селищної територіальної громади по галузі «Культура» на відповідні роки, спонсорських та благодійних надходжень, цільового фінансування (грантів), надходжень від платних послуг, наданих закладами культури, інших джерел, не заборонених чинним законодавством. Видатки, необхідні для реалізації Програми, будуть передбачатися у межах наявних ресурсів бюджету Саратської селищної територіальної громади на відповідні роки.

Ресурсне забезпечення Програми визначено в додатку 1 до Програми.

5. Очікувані результати та ефективність Програми

Модернізація та технічне переоснащення закладів культури сприятимуть підвищенню якісного надання послуг, що відобразиться на збільшені кількості відвідувачів і, як позитивний наслідок, на економічній складовій закладів; організація та проведення культурно-мистецьких заходів сприятимуть формуванню системи духовних цінностей, вихованню патріотизму, поваги до символів та традицій, що є важливою

соціальною складовою; підтримка аматорського мистецтва забезпечуватиме розвиток творчого потенціалу та культурних традицій; важливою соціальною необхідністю є забезпечення естетичного виховання молоді, підтримка закладів мистецької освіти, що формує духовне майбутнє нації, її культурно-освітній рівень.

6. Основні напрямки Програми:

До основних напрямків Програми відносяться:

6.1. Забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких та культурно - мистецьких заходів, спрямованих на розвиток української культури та культур етнічних спільнот, гармонійного поєднання інтересів української нації та національних меншин, зокрема:

- започаткувати І щорічний музичний етно-рок фестиваль «Сила Єдності» в селищі Сарата, присвячений 30-річчю Незалежності України та Дню Європи;
- Весняний фестиваль молдавської культури «Мерцишор»;
- XI регіональний фестиваль традиційного домашнього виноробства;
- фестиваль Вишиванки;
- V регіональний фестиваль болгарського народного танцю «Есенно хоро в Камчика»;
- IX регіональний фестиваль українського народного мистецтва «Козацька Бессарабія»;
- IV регіональний фестиваль юних талантів Бессарабії «Різдвяна зірочка»;
- Регіональний літературний фестиваль «Буджацькі зорі»;
- Регіональний тур Всеукраїнського конкурсу «Кращий читач року»;
- Регіональний бібліотечний конкурс «Х-фактор».

6.2. Забезпечити умови для розвитку самодіяльної народної творчості та постійну підтримку аматорських колективів громади, зокрема:

- Підготовка творчих колективів громади до підтвердження звання «Народний, аматорський та зразковий колектив» у 2021 та 2024р.р.:

Новоселівський СБК:

- народний ансамбль пісні і танцю «Мерцишор» ім. М.В.Плацинти;
- народний сімейний вокально-інструментальний ансамбль Сирбу - Плацинта;

Михайлівський СБК:

- чоловічий аматорський народний колектив української народної пісні «Чумацький шлях»;
- жіночий аматорський народний колектив української народної пісні «Сузір'я»;

Саратський СБК:

- народний рок-гурт «Сармати»;

Зорянський СБК:

- народний оркестр болгарських інструментів «Хоро»;
- народний ансамбль болгарського танцю «Камчик»;
- народний ансамбль болгарської пісні «Янка»;
- самодіяльний духовий оркестр «Дружба».

Саратська ДМШ:

- зразковий театральний колектив «Арлекін».

6.3. Присвоєння звання «Народний аматорський колектив» у 2021 році:

Саратський СБК

- хореографічний ансамбль «Фаворит» керівник Кім Є.А.

Новоселівський СБК:

- вокальний ансамбль «Сперанца».

Зорянський СБК:

- театральний колектив «Сладолед».

6.4. Відзначення пам'ятних, знаменних та ювілейних дат:

- 30 річниця Незалежності України (2021 рік);
- 35- річчя Чорнобильської катастрофи (2021 рік);
- 190-річчя с. Зоря (2021 рік);
- 190-річчя с. Введенка (2021 рік);
- 20-річчя відкриття новобудови Новоселівської школи (2021 рік);
- 200-річчя заснування селища Сарата (2022 рік);
- 145-річчя с. Мирнопілля (2022 рік);
- 15-річчя відкриття новобудови Саратського селищного будинку культури (2023 рік);
- 190-річчя с. Світлодолинське (2024 рік);
- 200-річчя с. Михайлівка (2024 рік);
- 10- річчя Революції Гідності (2024 рік);
- 205- річниця с. Долинка (2025 рік);
- 215-річчя с. Новоселівка (2025 рік);
- 80-річчя Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (2025 рік)
- 5-річниця створення Саратської селищної територіальної громади (2025 рік);

Храмові свята :

- с. Зоря - День Святої Трійці. (свято перехідне, відзначається на п'ятидесятій день після Великодня, у 2021 році 20 червня);
- с. Світлодолинське (21 вересня, Різдво Пресвятої Богородиці);
- с. Мирнопілля (9 жовтня, День пам'яті Святого євангелиста Івана Богослова);
- смт Сарата (14 жовтня, Покрова Пресвятої Богородиці,);
- с. Долинка 8 листопада (День пам'яті святого великомученика Димитрія Солунського);
- с. Михайлівка (21 листопада, Собор Архістратиґа Михайла,);
- с. Новоселівка (21 листопада, Собор Архістратиґа Михайла);
- с. Введенка (4 грудня, Введення у храм Пресвятої Богородиці).

6.5. Сприяти краєзнавчій діяльності, розвитку музейної справи та збереженню пам'ятників:

- Взяти участь у роботі по встановленню пам'ятника «Героям Чорнобильцям»;
- Зареєструвати в Держреєстрі пам'ятників України погруддя з постаментом Т.Шевченко, який розташований в смт Сарата;
- Сприяти у виданні книг П.І.Узунова «Школа Вернера» у 2021 році та «Храм в степу» у 2022 році.
- Організація музею в с. Михайлівка;
- Оформити установчі документи музею в с. Світлодолинське;
- Започаткувати щорічний форум в селищі Сарата «Буджакські археолого-краєзнавчі читання пам'яті Фрідріха Кнауера».
- Розробити положення про звання «Почесний громадянин Саратської селищної територіальної громади».

6.6. Забезпечити розвиток бібліотечної справи в громаді, поповнення бібліотечних фондів.

6.7. Проведення ремонтних робіт приміщень та будівель закладів культури на 2021- 2025 роки:

КЗ "Саратський селищний будинок культури":

- капітальний ремонт сцени в Світлодолинському СБК;
- реконструкція та капітальний ремонт приміщення Саратського історико-краєзнавчого музею;
- встановлення сучасної стаціонарної сцени в селищі Сарата;

- поточний ремонт хореографічного залу в Мирнопільському СБК;
- поточний ремонт приміщення котельні в Світлодолинському СБК;
- поточний ремонт другого поверху приміщення Саратовського СБК;
- встановлення системи опалення (електричний водяний котел, батареї) в Мирнопільському СБК;
- встановлення системи опалення в Введенському СБК;
- встановлення пожежної сигналізації в Саратовському історико-краєзнавчому музею.

КЗ "Саратська селищна публічна бібліотека":

- поточний ремонт приміщення сільської бібліотеки села Введенка;
- поточний ремонт приміщення сільської бібліотеки села Світлодолинське;
- поточний ремонт приміщення відділу обслуговування Саратовської селищної публічної селищної бібліотеки;
- поточний ремонт приміщення відділу обслуговування дітей Саратовської селищної публічної селищної бібліотеки;
- поточний ремонт приміщення сільської бібліотеки філії села Новоселівка;
- поточний ремонт приміщення бібліотеки – філії села Михайлівка ;
- обробка горища вогнезахисним розчином Саратовської селищної публічної бібліотеки;
- обладнання приміщення Саратовської селищної публічної бібліотеки автоматичною системою пожежної сигналізації , забезпечення евакуаційним освітленням.

КЗ "Саратська мистецька дитяча музична школа":

- зовнішній ремонт приміщення.
- внутрішній ремонт приміщення (підлога в коридорах, класах);
- косметичний ремонт класу фортепіано;
- встановлення внутрішніх дверей коридору;
- встановлення автоматичної пожежної сигналізації;

КЗ "Зорянський СБК":

- капітальний ремонту глядацької зали та сцени БК;
- капітальний ремонт і облаштування приміщення для хореографічного класу;
- реконструкція сценічного технічного обладнання;
- ремонт і облаштування кімнати «Голямата къща» (продовження музею).
- зробити відмостку по периметру будівлі;
- облаштування козирка-навісу над входом в малу залу (зі сторони вулиці);

КЗ "Михайлівський СБК":

- капітальний ремонт будинку культури в с. Долинка (заміна даху і ремонт внутрішнього приміщення);
- встановлення електричної мережі в кімнаті для репетицій в філії с. Долинка.
- заміна дверей на першому та другому поверхах будинку культури ;
- ремонт підлоги та придбання нових крісел в глядацькій залі;
- благоустрій прилеглої території навколо будинку культури тротуарною плиткою;
- косметичний ремонт в кімнатах для гурткової роботи;
- встановити громовідвід;
- встановити пожежну сигналізацію;

КЗ "Новоселівський СБК":

- заміна даху музею;
- благоустрій прилеглої території музею тротуарною плиткою;
- облаштування приміщення внутрішнього туалету ;
- ремонт фасаду ;
- ремонт кабінету директора;
- заміна 11 вікон та одних дверей;
- придбання меблів для банкетного залу та обладнання кухні (зал торжеств);
- покриття стін для акустики у глядацькій залі.

Виконання робіт буде здійснюватись після виготовлення проектно - кошторисної документації з подальшим включенням до плану фінансування Програми.

6.8. Придбання необхідного обладнання для закладів культури:

КЗ "Саратська селищна публічна бібліотека":

- кондиціонер (дитяча бібліотека(2 шт), Михайлівка(2 шт);
- ноутбук, комп'ютер (4 шт) (Михайлівка, Новоселівка, Світлодолинське, Введенка);
- принтери – сканер (Світлодолинське, Введенка, Мирнопілля);
- пластикові двері (для дитячої бібліотеки);
- галерейна система підвісу картин для Саратської селищної публічної селищної бібліотеки;
- меблі: стільці, столи, стележі;
- книжкова продукція.

КЗ "Саратський селищний будинок культури":

- акустична система;
- облаштування кімнати для студії звукозапису (драпіровка стін, навушники, пульт студійний, мікрофони) (Саратський СБК);
- комп'ютерне обладнання, фотовідеокамери, обладнання для демонстрації відео (історико-краєзнавчий музей смт Сарата);
- крісла для глядацької зали (Мирнопільський СБК);
- ноутбук та оргтехніка (Світлодолинський СБК).

Перелік напрямків діяльності та заходів Програми визначено додатком 2 до Програми.

КЗ «Саратська ДМШ»

- придбання народних музичних інструментів (баяни, акордеони, бандури).

6.9. Розвиток туристичної галузі:

Формування туристичної галузі на території Саратської селищної ради передбачається за основними напрямками: культурно-пізнавальний, сільський, релігійний, а саме:

- сприяння будівництву туристично - інформаційного комплексу у селищі Сарата в рамках проекту «Підвищення конкурентоспроможності сільських периферійних громад півдня Одеської області шляхом диверсифікації їх економіки та впровадження новітніх підходів в господарській діяльності»;
- формування туристичного продукту з врахуванням пам'яток німецького періоду в історії селища Сарата та населених пунктів громади: Лютеранська кірха, школа Вернера, Лютеранське та єврейське кладовище, пам'ятник Ігнацу Ліндлу;
- популяризація серед об'єктів туристичної діяльності, залучення туристів до відвідування осередків національної культури і традицій:
- фестивалів - регіональний фестиваль традиційного домашнього виноробства, **регіональний** фестиваль болгарського народного танцю «Єсенно хоро в Камчика», **регіональний** фестиваль українського народного мистецтва «Козацька Бессарабія»;
- музеїв - Саратський історико-краєзнавчий музей, Новоселівський народний сільський народознавчий музей, Зорянський народний етнографічний музей «Голямата кьща»; музей «Ліхтенталь» в селі Світлодолинське;
- сприяти розвитку в населених пунктах громади осередків сільського зеленого туризму;
- організувати центри просування туристичної інформації (накопичення, систематизація, збереження туристично-краєзнавчих ресурсів) у вигляді тематичних виставок, куточків, інформаційних зон;
- встановлення бігбордів для цільового інформування щодо туристичної привабливості Саратської селищної територіальної громади;
- організація круглих столів, дискусій з представниками влади, громади, бізнесу, з метою обговорення питання розвитку туризму на селі;
- започаткувати рубрику в соціальній мережі Фейсбук «Вулиці розповідають»;
- встановлення стенду «Туристична Саратщина» у селищі Сарата;
- розташування табличок з назвами вулиць в історичній частині селища Сарата, на історичних будинках селища Сарата;
- розроблення одноденного туристичного маршруту по населеним пунктам Саратської селищної територіальної громади;

- ремонт історичного джерела (криниці) – місце першої зупинки засновників Сарати;
- капітальний ремонт Саратського історико-краєзнавчого музею;
- зовнішній косметичний ремонт притулку Олександра та паркану по вулиці Соборній в селищі Сарата , де проживали німці, що входить до туристичного маршруту;
- розширити площу музею «Голямата къща» в селі Зоря за рахунок сусіднього приміщення, з подальшим розміщення Етно-кафе. Для знайомства з національною кухнею, в тому числі проведення майстер-класів по роботі з тістом для болгарської національної страви «міліни»;
- облаштування винного льоху за всіма стандартами біля музею в селі Новоселівка;
- покриття очеретом музею в селі Новоселівка;
- встановлення альтанки і гойдалки біля колодязів в селі Новоселівка;
- сприяння поширенню співпраці виноградарів та виноробів громади з структурами, що працюють в сфері розвитку виноградарства та виноробства, популяризація досягнень майстрів домашнього виноробства Саратщини;
- оформлення козацької міні садиби з наданням майстер класів по приготуванню козацьких страв на регіональному фестивалі українського народного мистецтва «Козацька Бессарабія».
- проведення озеленення та облаштування Лютеранського кладовища.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію виконання заходів і завдань Програми здійснює Саратська селищна рада, в особі відділу культури і туризму Саратської селищної ради.

Відділ культури і туризму Саратської селищної ради з метою забезпечення виконання заходів та завдань Програми в установлені строки, використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів за призначенням, здійснює моніторинг за ходом виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює Саратська селищна рада в особі постійної комісії селищної ради з питань освіти, культури, спорту та у справах молоді.

Секретар селищної ради

В.П.Проданов